



عبادت رهبر معظم انقلاب

از حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی

صفحه ۲



هباهوی گروسی

درباره ایران

صفحه ۱۰

# مردم سالاری

سه‌شنبه ۲۹ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۵ - ۱۸ ژوئن ۲۰۲۴ - سال بیست و سوم - شماره ۶۲۸۷ - ۱۲ صفحه - ۱۰۰۰۰ تومان

کواکبیان در گفتاورد انتخاباتی انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علوم تحقیقات:

# پزشکیان با تعامل مثبت با دنیا قیمت ارز را کنترل می‌کند

صفحه ۳

## نتایج نظر سنجی‌ها

## چه می‌گویند؟

**گروه سیاسی:** رسم است در آستانه برگزاری هر انتخابات مهیی نظرسنجی‌هایی انجام می‌شود که در طول سال‌های گذشته نتایج این نظر سنجی با آنچه اتفاق می‌افتد قرابت و نزدیکی بیشتری پیدا کرده است و از همین رو است که نتایج نظر سنجی‌های مذکور از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است. برای مثال همین الان در کشور آمریکا عطف به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در این کشور نظر سنجی‌های مختلفی برگزار می‌شود و…

صفحه ۲

## رشد اقتصاد ایران

## در غیاب سهم سرمایه

بررسی‌ها نشان می‌دهد سهم سرمایه‌گذاری به عنوان موتور رشد اقتصادی در کارنامه اقتصادی ۱۴۰۲ کاهش یافته است.به گزارش اکوایران، آمارهای منتشرشده از مرکز آمار حاکی از آن است که تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۱۴۰۱ برابر با ۸۲۰ هزار میلیارد تومان بوده که در سال گذشته به ۸۶۷ هزار میلیارد تومان رسیده است، بر این اساس رشد اقتصادی به ثبت رسیده در سال گذشته ۵٫۷ درصد بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد…

صفحه ۶

## رویارویی دکترین هسته‌ای

## غرب و شرق

۲ سازمان سوئدی و سوئیسی گزارش دادند که ۹ دولت مسلح به تسلیحات هسته‌ستای در جهان به روند نوسازی این تسلیحاتشان ادامه می‌دهند و اتکای خود به چنین تسلیحاتی را در سال ۲۰۲۳ تشدید کرده‌اند. «ویلفرد وان» مدیر برنامه تسلیحات کشتارجمعی در اندیشکده سوئدی موسوم به «موسسه بین‌المللی پژوهش‌های صلح استکهلم» (سئیبیرو) اظهار کرد: «از زمان جنگ سرد تاکنون شاهد یک چنین نقش برجسته‌ای برای…

صفحه ۱۱

### یادداشت

#### رئیس جمهوری برای ایران

کرم محمدی

دیگر این مرد تاب و تحمل تورم دو رقمی وسه رقمی و گرانی سرسسام آور ناشسی از شعارهای تو خالی و وعده‌های پوپولیستی را ندارد .

۴- دوست دارم رئیس‌جمهور آینده کشورم ماشین‌های آخرین سیستم مسافرت کند، اما تربیبتی اتخاذ کند تا هموطنان‌اش هم بجای آنکه چهارصد میلیون تومان به پیام‌آور مرگ جاده‌های کشورش بنام «براید» پرداخت کنند، بتوانند یک ماشین خارجی تهیه نمایند.

۳- آرزو دارم رئیس‌جمهور آینده مملکتم بهترین و به قول ام‌روزی، لاکچری‌ترین غذاها را تناول کند اما صادقانه تلاش کند تا گوشت مرغ ماهی و گوشت قرمز و… باردیگر به سفره‌های هموطنان‌اش برگرداند و سلامتی آنان را از خطرات سوء تغذیه و عوارض ناشسی از آن و هزینه‌های کمرشکن درمانی مرتب‌به کوچک شدن سفره خانوار تامین نماید.

۳- دوست دارم رئیس‌جمهور آینده کشورم در تبلیغات انتخاباتی‌اش بر مدار اخلاق و با گوهر گمشده صداقت سخن بگوید و از وعده‌هایی که در عمل امکان تحقق ندارند، جدا برهیز نماید چراکه

نابرابری طبقاتی و ثروتمند شدن هموطنان‌اش را براساس برنامه عملیاتی و اجرایی سرلوحه کار دولت خویش قرار دهد.

۷- آرزومندم رئیس‌جمهور آینده کشورم حفظ «کرامت انسانی» هموطنانم را فارغ از رنگ، نژاد، دین و مذهب، قومیت و خط و ربط سیاسی وجه همت خویش قرار دهد و برای نهادینه کردن این حق، از آبرویش مایه بگذارد.

برای ایرائم چنین رئیس‌جمهوری آرزومندم . در میان نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بر مبنای سوابق درخشان، جناب آقای دکتر مسعود پزشکیان این چنین است.

پزشکیان هم صادق است و هم پاکدست، هم معتقد به عقلانیت و خردورزی و هم پایبند به نگاه کارشناسی در حکمرانی و این خصوصیات، ویژگی‌های بارز و غیر قابل انکساری بنام دانایی و شجاعت را در وجودش نهادینه کرده است.

پزشکیان با زبور «علم و فزاینگی» داشتن گوهر «صداقت» و نعمت «شهامت» و با حرکت عاقلانه و عمل حکیمانه می‌تواند بخشی از آرزوهای ملت بزرگ ایران را بر آورده کند.

### یادداشت

#### مسعود پزشکیان، خواسته‌های نسل جدید و امنیت روانی مردم

روح‌الله موسوی

دکتر مسعود پزشکیان، کاندیدای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری است. کاندیدی که در همه واکنش‌هایش شمت حقوق شهروندان ذهن‌های مردم ثبت شده است، او از سال ۱۳۸۷ تا کنون (دوره‌های هشتم، نهم، دهم، یازدهم و دوازدهم) نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو و در مجلس دهم نایب رئیس مجلس بود. وی سابقه وزارت بهداشت و درمان در دولت دوم سید محمد خاتمی را نیز در کارنامه خود دارد. این خلاصه‌ای از فعالیت‌های پزشکیان در ۲۳ سال گذشته است.

شاید با خود بگویید هر چقدر هم از سابقه و خوبی‌های او بگویید ما باز هم ری نخواهیم داد، نه اینکه به او رای ندهیم، کلا قصد مشارکت نداریم چون تفاوتی ندارد که چه کسی رئیس‌جمهور می‌شود، اوضاع مملکت سال‌هاست که تغییری نکرده و بلکه هر روز بدتر هم می‌شود. اما قبل از تصمیم قطعی برای عدم مشارکت کمی به تفاوت‌ها فکر کنیم، یکی از دغدغه‌های مهم مردم در سال‌های گذشته احترام به آزادی‌های اجتماعی و سیاسی بوده که یکی از آنها حق اعتراض به تصمیمات دولت/حاکمیت است، مخصوصا برای نسل جدید که تفاوت‌های جدی با نسل‌های گذشته دارند و مطالبات آنها متفاوت از مطالبات نسل‌های قبل است.

بهتر است مواضع دکتر پزشکیان را به‌عنوان یک نماینده مجلس در حوادث سال‌های ۱۳۸۸ ،

### یادداشت

#### چهار سناریو برای آینده روابط ایران و طالبان

سید محمدعلی مدرسی یزدی – علی اصغر بیهشتی لنجری

آب است. اختلاف ایران و افغانستان بر سر حقابه رود هیرمند پدیده‌ای نیست که مربوط به چند سال اخیر باشد؛ بلکه ۱۵۰ سال است که ایران و افغانستان بر سر این مسئله اختلافاتی داشته‌اند. با به قدرت رسیدن طالبان در افغانستان، این روند ادامه پیدا کرد. با اینکه تهران پیش از کشورهای دیگر دست دوستی خود را به اسنان سینستان و بلوچستان اشاره کرد که نتیجه بحران آب و چالش‌های آن در مقطع زمانی کنونی پایتخت افغانستان، حکومت امارت اسلامی افغانستان را پایه‌ریزی کرد. تفکرات طالبان را می‌شود در مدارس پاکستان و بورهای اسلام‌گرای افراطی آنان دنبال کرد و همین موضوع یکی از دلایلی است که طالبان را وابسته به پاکستان می‌داند.

در گذشته حکومت طالبان دارای یک مرکز سیاست‌گذاری و یک مرکز اجرایی بود که مرکز سیاست‌گذاری قندهار و مرکز اجرایی آن کابل پایتخت این کشور بود. چنانکه ملامحمد عمر در قندهار ساکن بود و از آنجا سیاست داخلی و خارجی، نوع روابط با دیگر کشورها و گروه‌ها را مدیریت می‌کرد؛ اما اکنون طالبان چند رهبر شاخص دارد. (۱) مولوی هبیب‌الله آخوندزاده که از سال ۱۳۹۵ به قدرت رسید و جانشین ملا اختر منصور شد. (۲) ملاعبداغنی‌های نوین که سرپرست تیم مذاکرات صلح و معاون سیاسی رهبر طالبان است که باعث شد طالبان از لیست گروه‌های تروریستی خارج شود. (۳) ملامحمد یعقوب که بزرگ‌ترین پسر ملاعمر بنیادگن طالبان است و فردی معتدل شناخته می‌شود. (۴) سراج‌الدین حقانی که معاون رهبر طالبان است. (خبرگزاری دانشجو، مشاهده شده در ۱۴۰۲/۷/۲۴) همچنین لازم به ذکر است که آخوندزاده همچنان در قندهار ساکن است و طالبان را رهبری می‌کند. به دلیل وجود قوم پشتون و پایگاه اجتماعی طالبان در قندهار، این ولایت پایتخت سیاسی کشور به شمار می‌رود.

اما در دوره جدید حکومت طالبان، شاهد حضور افسراد برجسته و نخبه طالبان در کابل و سیاست‌گذاری‌های بین‌المللی برای این کشور هستیم. بنابراین دودستگی در تصمیم‌گیری‌های سیاسی موضوعی است که دستگاه سیاست‌خارجی جمهوری اسلامی ایران برای دربراری ارتباط با حکومت طالبان باید به آن توجه کند. تقابل قندهار و کابل را می‌توان به عنوان تقابل اندیشه روستایی با شهری در نظر گرفت. چنانکه در اندیشه روستایی افغانستان، ممنوعیت برای حضور زنان در جامعه یا عدم رابطه با کشورهای غیر مسلمان از ویژگی‌های آشکار آن است. اما این درحالی است که اندیشه شهری افغانستان به دنبال آزادی‌های بیشتر و گسترش روابط با دیگر کشورهاست. یکی از دلایلی که آخوندزاده به دنبال جابه‌جایی پایتخت از کابل به قندهار بود، جلوگیری از دودستگی در حکمرانی طالبان است.

اگرچه در دولت سیزدهم رویکرد اصلی جمهوری اسلامی ایران گسترش روابط در سطح منطقه ای و نگاه به شرق و به دنبال کاهش تنش با همسایگان و ایجاد منافع مشترک منطقه‌ای میان خود و دیگر بازیگران بود. اختلافاتی حل نشده کم‌کم میان این دو کشور پابرجا ماند. از جمله مهمترین بحران در روابط میان دو کشور همسایه، اختلاف بر سر تقسیم

طالبان گروهی اسلام‌گرای افراطی هستند که به دنبال برپایی یک حکومت اسلامی در افغانستان بوده‌اند. آنها از قوم پشتون و سنی مذهب هستند. این گروه در سال ۱۳۷۳ در قندهار افغانستان شکل گرفت و با استفاده از اوضاع آشفته افغانستان و جنگی که میان گروه‌های گوناگون افغانستانی برپا بود، توانست یکی پس از دیگری شهرهای افغانستان را تسخیر کند. در سال ۱۳۷۵ طالبان با تسخیر کابل، پایتخت افغانستان، حکومت امارت اسلامی افغانستان را پایه‌ریزی کرد. تفکرات طالبان را می‌شود در مدارس پاکستان و بورهای اسلامی ایران در سال‌های اخیر در همسایگی با افغانستان تجربه کرده است از جمله این تنش‌ها می‌توان به تنش‌های مرزی ۶ خرداد ۱۴۰۲ در امتداد مرز ایران و افغانستان میان ولایت نيمروز و اسنان سینستان و بلوچستان اشاره کرد که نتیجه چالش‌های برطرف نشده حقابه هیرمند بود.

همچنین با توجه سبیر صعودی اخراج مهاجرین غیرقانونی افغان از ایران و موج افغان سستیزی که در فضای مجازی راه افتاده است، باید شاهد تنش‌های دیپلماتیک در سال‌های اخیر باشیم. بنابراین با توجه به شروع انتخابات ریاست جمهوری در ایران و چالش مطرح در روابط میان این دو بازیگر چهار سناریو را با روش آینده پژوهی پیتر شوراتر در کتاب هنر دورنگری می‌توان برای آن دو متصور شد:

**سناریوی اول؛** اصولگرایان ایرانی – نخبگان سنتنی قندهار؛ با در نظر گرفتن تأکید بر سیاست همسایگی در رویکرد دولت اولگرا و اما وجود تندرویان در دولت قندهار، با توجه بر پیشتران‌های کلیدی مانند پشتیبانی از جنبش‌های آزادبیشخ و پیشینه پشتیبانی جمهوری اسلامی ایران از این جنبش‌ها در برابر طالبان و همچنین بحران‌های احتمالی مانند اختلافات مذهبی به دلیل وجود سنتنی مرکزیت قندهار، امکان بروز درگیری روجه دارد؛ زیرا در این وضعیت هر یک از بازیگران به دنبال مناطق نفوذ و منافع منطقه ای خود هستند و همین امر امکان شکل گرفتن یک وضعیت مطلوب در روابط میان دولت قندهار، املکان، بروز درگیری روجه در سطح مرزها و گسترده‌تر از آن را افزایش می‌دهد. (سناریوی منافع اختلاف‌زا)

**سناریوی دوم؛** اصولگرایان ایران – نخبگان میانه‌رو کابل؛ در روابط دولت اولگرا و کابل – در صورت در اختیار داشتن قدرت – می‌توان وضعیتی مطلوب را در نظر گرفت و زمینه فراهم شدن همکاری اقتصادی گسترده و سیاست همسایگی را پیش بینی کرد؛ زیرا همان طور که گفته شد، دولت یک موجودیت میانه‌رو و به دنبال دستییابی به منافع راهبردی با همکاری کشورهای گوناگون از جمله کشورهای منطقه است. پس در صورت بروز بحران‌های احتمالی، براساس پیشران‌های مشترکی مانند تأکید بر عملکرد دیپلماتیک و گفتگو و در هر دو موجودیت، به رغم اختلافات محدود پیش بینی شده، بیوندهای راهبردی مهمی میان آنها برقرار است و تنش‌های گسترده را به ضرر هر دو تمام می‌کند. بنابراین در عین تعارضات موجود، همکاری مطلوب نیز تحقق پیدا خواهد کرد. (سناریوی منافع مشترک)

**سناریوی سوم؛** اصلاح طلبان ایرانی – نخبگان سنتنی قندهار؛ با توجه به رویکرد حال حاضر اصلاح طلبان که از دوره اول قدرت یابی طالبان در افغانستان

<sup>[1]</sup> در دوره اول قدرت یابی طالبان در افغانستان